

Sant Francesc viatjant per Catalunya

Autor: Carles Camp
Data de publicació: 09-10-2022

En Carles Camp s'estranya que hi hagi tantes llegendes de Sant Francesc voltant per Catalunya i es demana d'on surten, si tenim en compte que les seves biografies més oficials no ens diuen que hi vingués mai.

Llegint el llibre d'En Martí Boada Llegendes del Montseny(1), m'adonc que hi parla molt per sobre d'algunes tradicions que hi ha a l'entorn de la presència del Sant a Catalunya. I, al capítol titulat «Sant Francesc a la vila de Sant Celoni», hi diu:

«El llibre de Les Floretes de Sant Francesc refereix que el pobrissó d'Assís, "per la seva devoció anà a Sant Jaume de Galícia". Seria allà pels anys 1211 al 1214. De retorn del seu devot pelegrinatge, fent ja camí cap a Itàlia, és ben segur que passaria per la nostra terra catalana. Segons una antiga tradició, són molts pobles de Catalunya, on el sant hi féu una estada més o menys llarga, que aprofitaria per predicar-hi amb el seu exemple silenciós i la seva paraula encesa pel foc de l'amor diví. Barcelona, Girona, Lleida, Cervera i Perpinyà asseguren que Francesc hi posà les primeres pedres fundacionals dels seus convents de framenors. Cervelló, en la seva masia del Lledoner, i Sant Joan Despí, en el seu mas Codina, diuen que tingueren la sort de poder donar-li una bona acollida, que més endavant fou premiada amb sengles fets prodigiosos».

Els fets prodigiosos són:

A l'enterrament de l'amo del Lledoner hi assistiren dotze frares, que van desaparèixer miraculosament així que s'acabaren els funerals.

En temps de la Guerra de Successió, quan un escamot de soldats anava a cremar el Mas Codina, es retirà mig esporuguit en veure que totes les finestres estaven defensades per uns frares franciscans, que desaparegueren tan bon

punt marxaren els soldats (2).

Així mateix, En Jaume Vilageliu explica que Sant Francesc, amb un company, passaren per la vila de Sant Celoni, al Vallès Oriental. Anaven molt assedegats, i varen entrar en una vinya per menjar una mica de raïm i poder apagar la set. El company de Sant Francesc es va treure la capa, però li va prendre un criat de la casa propietària de la vinya ?el Mas del Pont?, llavors anomenat Mas Abadenchs. En veure el que havia passat, i que ningú no els tornava la capa ni els reconeixia, va fer assecar la vinya. Després varen anar al Mas Abadenchs a demanar-la. L'amo, En Ramon Giralt, tot disculpant-se, no sols no els va tornar la capa, sinó que, a més, va oferir hospitalitat al Sant i a tots els seus companys sempre que vinguessin a Sant Celoni. Agraït Sant Francesc, va fer reverdejar la vinya i, a més, va fer brotar una font ?la Font del Mas Pont?, que donava una aigua miraculosa, ja que molts malalts, bevent d'aquella aigua per devoció a Sant Francesc, havien recobrat la salut, així com molts febrosos també es curaren, segons un testimoni del 1755. I quan En Ramon Giralt va morir, varen aparèixer 22 àngels en forma de frares franciscans per cantar els Divins Oficis i assistir al seu funeral, frares que desaparegueren acabada la cerimònia, igual que l'amo del Mas Lledoner de Cervelló.

Tant és així, que aquesta història és explicada als Goigs de Sant Celoni, dedicats a Sant Francesc.

En recordança per l'estada del Sant a Sant Celoni, En Renat de Puigvert va construir una capella dedicada a Sant Francesc al Mas del Pont, construcció que, pel motiu que fos, no fou acabada.

Per això el 1755, l'Agustí Lligada i de Rocafort va adreçar una carta al bisbe de Barcelona explicant tot això a fi de justificar la sol·licitud d'acabar i de consagrar aquesta capella de Sant Francesc. Una sol·licitud que testimonia la ferma creença en tots aquets fets acabats d'explicar, ja que no es posa per escrit fets prodigiosos referents a sants, ni se n'expliquen miracles dels quals no s'estigui convençut que siguin certs, i menys en una carta adreçada a un bisbe (3).

En Vilageliu també afirma que fou el mateix Sant Francesc en persona qui va fundar els convents franciscans de Santiago de Compostela, a Galícia; el de Tudela, a Navarra, i els de Logronyo, Burgos, Ciudad Rodrigo, Toledo i Madrid a Castella.

He repassat una biografia de Sant Francesc, i no s'ha demostrat mai que vingués a Espanya. Sembla que hi va venir per allà el 1213, o per anar cap a Santiago en pelegrinatge, o de camí al Marroc, on anava a convertir al cristianisme al sultà Miramolí. Però pel camí es va posar malalt i va haver de tornar a Itàlia. Així, doncs, segons les fonts oficials, no va passar de la Provença (4).

Per tant, si no va posar mai els peus a la Península Ibèrica, ¿d'on surten aquestes històries tan abundants i insistents sobre actuacions i fets de Sant Francesc a Catalunya ?

Carles Camp

NOTES

(1) MARTÍ BOADA, Llegendes del Montseny; Carles Vallès, editor; Figueres, 3a edició, febrer 1993, p. 105.

(2) Arxiu Diocesà de Barcelona – Llib. "gratiarum", tom 80, folis 467 al 470.

(3) JAUME VILAGELIU, Santcelonines; Impremta Bilbeny, Sant Celoni, 1977, p. 99-104 i notes 102 i 103, p. 112.

(4) JULIEN GREEN, Hermano Francisco; Editorial Sal Terrae, Santander 2002, p. 167 i 305.